

ELEVRÅDET

– elevenes eget skolestyre

Haumyrheia elevråd på studietur i Oslo

Kurspakke for skoling av elevrådene i grunnskolen
Utarbeidet av Pedagogisk senter, Kristiansand kommune
Revidert august 2007

Innhold

- s. 3 Sammenheng/innledning
- s. 4 Overordnende føringer
- s. 5 Kursing av elevråd – hvorfor og hvordan
- s. 6 Litt om selve kurset
- s. 7 Kursprogrammet
- s. 8 Kommentarer til punktene i kursprogrammet
- s. 11 Presentasjonsteknikk
- s. 12 Vedlegg

Sammenheng/innledning

Kunnskapsløftet holder fast ved ordningen med klasse- og elevrådsarbeid og understreker i enda sterkere grad betydningen av elevmedvirkning i skolen.

- ✓ Læreplanen i ELEVRÅDSARBEID understreker at elevrådsarbeid er **et fag** som omfatter **alle** elever.
- ✓ Opplæringen i faget skal bidra til at elevene utvikler sin evne til å uttrykke selvstendige meninger og sin evne og vilje til å samarbeide. Det skal legges til rette slik at arbeidet i faget bidrar til utvikling av selvstendighet, innlevelse og deltakelse og gir rom for refleksjon og kritisk perspektiv.
- ✓ Faget er strukturert i hovedområdene **SELVSTENDIGHET** og **SAMARBEID MEDVIRKNING**
- ✓ Det er formulert **KOMPETANSEMÅL** innenfor hvert av hovedområdene. Det er også beskrevet grunnleggende ferdigheter i faget.
- ✓ **VURDERING** i faget skal gis ved "Deltatt".
- ✓ Timetallet i faget er 0 på barnetrinnet og 71 på ungdomstrinnet. Det betyr at man på barnetrinnet må ta tid fra andre fag for å oppfylle læreplanen i elevrådsarbeid. På ungdomstrinnet har man nesten 45 min pr uke på hvert årstrinn, klassens time.
- ✓ Skolen skal være en demokratisk arena for barn og unge hvor de kan oppleve medbestemmelse. **Arbeid i elevråd og andre samarbeidsorgan(for eksempel skolens styre) er viktige tiltak for å nå dette målet.**

Arbeid i elevråd er altså et av tiltakene for å oppfylle målene i læreplanen. For å få elevrådet til å fungere etter hensikten, er det viktig å skolere elevrådets medlemmer. Dette heftet er blitt til på bakgrunn av erfaringer gjort i Kristiansand kommune gjennom mange år. Pedagogisk senter har i alle år stått som koordinator og pådriver i arbeidet med å skolere elevrådene.

Våre erfaringer er at elevråd på barneskoler, ungdomsskoler og kombinerte skoler alle har like stort utbytte av skoleringen. Skolene i kommunen gjennomfører hver høst dette skoleringsopplegget.

Betydningen av å ha et velfungerende elevråd er stor. Vi ser tydelig hvordan elevråd har fått økt status og innflytelse i kommunen. Elevrådene blir involvert i saker som angår barn og unges oppvekstvilkår, de deltar i høringer i forbindelse med planarbeid, og kommunale faginstanser henvender seg til elevrådene når de trenger innspill i forhold til saker som angår barn og unge. Elevrådene blir også selv mer aktive og tar initiativ på egen skole, i nærmiljøet og overfor kommunen.

Nina Skjeseth,
leder Pedagogisk senter
10.08.07

Åse Paulsen,
veileder Pedagogisk senter

Overordnede føringer

1. Generelt om medvirkning

- Står omtalt i Kunnskapsløftet; Læringsplakaten pkt 4 og 5 og i læreplanens generelle del
- Ny fagplan; "faget *elevrådsarbeid* skal videreutvikle elevenes demokrati-forståelse og evne til demokratisk medvirkning". Planen er vedlagt.
Ny fagplan – gjelder **alle** elever.
1. – 7. trinn: tid tas fra alle fag.
8. – 10. trinn: 71 årstimer
Hovedområder: selvstendighet og samarbeid, medvirkning
Kompetansemål og vurdering

2. Om elevråd

- Lovpålagt, § 11-2 i Opplæringsloven
- Representativt organ med utgangspunkt i klassen
- Arbeidet i elevråd er et viktig tiltak i skolehverdagen for å nå målet om medbestemmelse
- Skal fremme fellesinteressene til elevene
- Arbeide for å skape et godt lærings- og skolemiljø
- Uttale seg i og fremme saker som gjelder elevenes nærmiljø.

3. Samarbeidsutvalg/skolens styre

- Lovpålagt, § 11 – 1 i Opplæringsloven
- To elevrepresentanter(leder og nestleder i elevrådet) med

4. Skolemiljøutvalg

- Lovpålagt, § 11 – 1a og kap. 9a
- ...skal bestå av minst 2 representanter fra elevene
- Elevrådet har rett til å oppnevne disse representantene
- Elevene skal engasjeres i planlegging og gjennomføring av det systematiske arbeidet for helse, miljø og sikkerhet ved skolen

Disse punktene viser at elevrådet er et viktig utvalg som bør stå sentralt på alle skoler. Elevrådet er et representativt organ som myndighetene regner med og som har fått tydelige ansvarsoppgaver.

Det er viktig at kommunene følger opp elevrådene på en god måte og legger forholdene til rette slik at elevrådene kan fungere etter hensikten.

Pedagogisk senter i Kristiansand har utarbeidet denne kurspakken for å gi elevrådskontakten og elevrådene en starthjelp i forhold til å innarbeide gode rutiner og utarbeide et enkelt handlingsprogram for arbeidet i elevråd.

Lykke til med kurset!

KURSING AV ELEVRÅD – hvorfor og hvordan

Vi håper å kunne hjelpe elevrådene med å innarbeide gode rutiner, og tilbyr et opplegg for et halv-/heldags kurs for elevråd med følgende innhold:

- betydningen av å ha et elevråd
- kjennetegn ved et vel fungerende elevråd
- meningsfulle oppgaver for elevrådet
- planlegging av arbeidet i elevrådet

Det er viktig at kurset holdes så raskt som mulig etter at det nye elevrådet er valgt, helst i løpet av september.

Vi anbefaler at flere skoler slår seg sammen om å holde kurs og at kursene holdes i lokaler utenfor skolen. Det er flere grunner til at vi anbefaler dette:

- det gir status å komme på et kurs utenfor skolen
- medlemmene i elevrådet får treffe andre elevråd
- elevrådsmedlemmene får oppleve at de er del av en større sammenheng og at alle skoler er organisert på samme måte
- elevrådsmedlemmene opplever seg som en gruppe som er representanter for sin skole

Det er vanlig at skoler fra samme bydel/område slår seg sammen om å holde kurs. Det er elevrådskontaktene på skolene som arrangerer kurset, og de står selv som kursholdere. Det ideelle er at 3 – 5 skoler samarbeider om kurset.

Våre erfaringer er stort sett at barneskolene går sammen om skoleringen av sine elevråd og ungdomsskolene om sine. Men vi har også gode erfaringer med kurs hvor ulike skoleslag(barnetrinn og ungdomstrinn) er sammen, så dette er fullt ut mulig.

Kurset kan gjennomføres som et halvdags eller heldags kurs. Vi har prøvd begge deler. Halvdagskursene tar for seg selve grunnpakka i skoleringsopplegget. Men det sier seg selv at det blir mer ro over heldagskursene, og man får da tid til å lage et handlingsprogram for det året elevrådet skal fungere. Det velges som regel helt nytt elevråd hvert år og derfor er det viktig å ha en plan for hva man ønsker å oppnå dette året. Derfor er en handlingsplan fornuftig, da kan man sette opp mål og tiltak og fordele ansvar i forhold til oppgavene.

Litt om selve kurset

Innholdet i kurset er likt for alle uansett trinn og skoleslag. Når vi mener dette lar seg gjøre, er det fordi dette ikke er et kurs hvor kursholder har et ferdig innhold. Kursholder lager rammene, mens innholdet lages av elevene selv.

Vi mener elevene selv vet best hvordan elevrådet må være for at de skal kunne jobbe godt og oppnå resultater. Elevrådet er et organ styrt av elevene selv, og da må de selv bestemme hvordan de vil ha det.

At kurset skal passe for alle alderstrinn er viktig. Elevrådet er sammensatt av elever fra alle trinn på skolen, og på en 1 – 7 skole eller en kombinert skole er jo aldersforskjellene ganske store. Når vi har hatt kurs for kombinerte skoler, har vi sett at den store aldersforskjellen på elevene gjør noe positivt med elevene. De eldste elevene lytter til de små og nikker (som om de husker hvordan de selv var da de gikk i for eksempel 3. klasse). Vi opplevde også at de yngste elevene fikk applaus for sine ideer fra de eldste. Dette gjorde at de yngste fikk en stolthet over det de presterte som er annerledes enn den anerkjennelsen de får fra læreren.

Ikke vær redd for å la elever fra ulike skoleslag møte hverandre. I små kommuner kan det være hensiktsmessig å kurse alle elevråd på en gang, både fra barnetrinn og ungdomstrinn. Det er fullt mulig.

Kursprogram

På de neste sidene følger selve kursprogrammet med kommentarer til hvert punkt. Som vedlegg følger:

- 1 eksempel på invitasjon til skolene
- 2 og 3 oppgavene som ble benyttet
- 4 tipsliste for elevrådet
- 5 fagplan i elevrådsarbeid

Kursprogrammet

1. Velkommen
Kort presentasjon av dere og oss
2. Hvordan er dere kommet i gang?
Hva har dere snakket om og gjort frem til nå?
Hvordan var det å komme i elevrådet?
3. Hva kjennetegner et godt elevråd?
Oppgaveark 1: I – G – P
Skriv på FLIP det dere kommer frem til.
4. Presentasjon;
Høre fra hvert elevråd punktene på FLIP'en
5. Viktige punkt;
 - * gode rutiner
 - * møteplan for et halvt år av gangen
6. Meningsfulle oppgaver for elevrådet.
Oppgaveark 2: I – G – P
Skriv på FLIP det dere kommer frem til.
Høre hva hvert elevråd har prioritert.
7. Oppfølging av de prioriterte oppgavene under pkt. 6.
Lage en handlingsplan for året med mål, tiltak, ansvarfordeling og tidsplan
8. Presentasjonsteknikk

Kommentarer til punktene i Kursprogrammet

Til pkt 1:

Kursleder ønsker velkommen.

Elevrådsleder sier sitt eget navn, skole, klasse. Deretter sier alle i elevrådet navn og klasse. Det er viktig at alle får sagt noe.

Når alle elevråd som deltar på samlingen har tatt denne runden, sier kursleder(ne) litt om seg selv og hvorfor dette kurset. Det er viktig å understreke betydningen av elevrådet på en skole og for en kommune. Her kan det eventuelt også sies noe om hvordan kommunen tenker at elevrådene kan bli brukt.

(10 minutter)

Til pkt. 2:

Kursleder spør så elevrådet hvordan valget av elevrådsrepresentantene foregår, deretter hvordan leder og nestleder i elevrådet velges. Spør også når valget foregår(høst, vår).

Deretter tar vi en runde hvor elevrådet, oftest ved elevrådsleder, sier litt om hvordan de er kommet i gang med arbeidet, hvor mange møter de har hatt, om de har fast møtetid, eget møterom, PC, og annet de har lyst til å fortelle om.

(10 minutter)

Til pkt. 3:

Kursholder spør litt om hvordan elevrådsmøtene bør være for at medlemmene skal føle seg velkommen i elevrådet. Hvordan skal lederen være? Hva er nødvendig for at elevrådet skal kunne fungere?

Opgave 1: **Hva kjennetegner et godt elevråd?** deles ut(se eget vedlegg).

- Elevene sitter først individuelt med oppgaven, ca. 5 min.
- Elevene fra samme elevråd danner 2 – 3 grupper på 4 – 5 personer. De deler sine synspunkter og blir enige om 3 ting, ca. 10 min.
- Til slutt hele elevrådet samlet, hører fra gruppene, blir enige om 3 ting som alle i elevrådet kan godta. Slik vil vi ha det! Dette skrives på en FLIP som henges på veggen.

(25 minutter)

PAUSE

Til pkt. 4:

Etter pause presenterer elevrådsleder punktene fra sitt elevråd og sier hvorfor nettopp disse punktene ble valgt.

Vedlagt følger eksempler på svar, både individuelle svar, gruppesvar og elevrådets svar.

(15 minutter)

OPPGAVE 1

HVA KJENNETEGNER ET GODT ELEVRÅD?

Alene:

Skriv minst tre ting som du synes er viktige:

- 1) ~~Sammenheng~~. Samarbeid/innsats.
- 2) Alder ingen hindring. Alle har rett til å snakke.
- 3) ?
- 4) ?

Gruppe:

Ta først en runde der en og en leser opp sine punkter. Bli deretter enige om tre ting som alle på gruppen synes er viktige:

- 1) Innsatsvilje. Vi skal ikke gi opp.
- 2) Sammarbeid.
- 3) ~~Alle~~ Alle er snille og hjelpsomme

Hela elevrådet:

Bli enige om tre ting som hele elevrådet synes er viktige. Srv punktene opp på et stort ark og heng det på veggen:

- 1) La alle få sagt det de mener.
- 2) Alle må samarbeide.
- 3) Ikke undervurdere noen.

Til pkt. 5:

Kursholder snakker om nødvendigheten av gode rutiner;

- Innkalling med saksliste i god tid før neste elevrådsmøte, gjerne en uke før møtet. Dette er viktig slik at sakene kan drøftes i klassene før møtet.
- God møteledelse og møtekultur
- Møteplan
- Ansvarsfordeling
- Handlingsplan for elevrådet
-
-

Dette er kun noen idèer til listen. Listen suppleres etter behov.

Det er lurt å lage en liste med VIKTIGE PUNKT som elevene får utdelt.

(20 minutter)

Til pkt. 6:

Kursleder introduserer oppgave 2: **Hva skal elevrådet på din skole arbeide med dette året?**

Her er oppgaven at den enkelte skal tenke gjennom hva han/hun skulle ønske de fikk gjort i elevrådet dette året. Hvilke saker er viktigst å jobbe med på egen skole?

Det er nødvendig å si litt om hva som er realistisk å få til slik at elevene ikke lager seg luftslott og setter umulige mål. Det er viktig at de setter seg mål som det er mulig å gjennomføre.

Elevne skal først sitte hver for seg og skrive ned det de kommer på. Noen har kanskje bare ett forslag, men det spiller ingen rolle. Til sammen vil det bli mange ulike innspill.

Elevne sitter altså først hver for seg, deretter i gruppe og til slutt hele elevrådet. Denne arbeidsgangen er viktig for at hver enkelt skal kunne tenke ut og komme med egne forslag og føle seg som deltaker i prosessen.

Når elevrådet har prioritert hvilke saker de ønsker å jobbe med dette skoleåret, skriver de disse på en FLIP. Elevrådet presenterer sine prioriteringer for de andre skolene og begrunner hvorfor de valgte nettopp disse satsingsområdene.

Flere eksempler på saker som elevråd har valgt, følger på neste side.

(30 minutter)

Eksempel på saker som elevråd har valgt som sine satsingsområder:

- helsekiosk eller kantine
- plan mot mobbing
- plan mot hærverk og forsøpling
- bedre utvalg av bibliotekbøker
- arrangere ballturnering
- elevskap
- flere benker i skolegården
- nye nett til fotballmålene
- flere aktivitetstilbud i skolegården
- fellesarrangement på skolen
- elevkveld

OPPGAVE 2

HVA SYNES DU ELEVRÅDET PÅ DIN SKOLE SKAL ARBEIDE MED?

Alene:

Skriv ned så mange ting du kan tenke deg:

- 1) Forbedring av WC
- 2) Varmt vann
- 3) gardiner i vinduene i WC
- 4) Båser i dusje
- 5)

Gruppe:

Ta først en runde der alle leser opp sine forslag. Finn deretter de tre sakene gruppen synes det er viktigst å jobbe med:

- 1) Forbedring av WC
- 2) Varmt vann
- 3) Klasse vil ha baller

Hele elevrådet:

Bli enige om hvilke tre saker elevrådet ønsker å jobbe med dette skoleåret. Sett den saken dere synes er viktigst, øverst.

- 1) Helsekiosk
- 2) Bedre WC
- 3) Vann i fontenen

Til pkt. 7

Kursleder sier litt om hva som er nødvendig for å nå de målene man har satt seg. Det er viktig med ansvarsfordeling (hvem gjør hva), tiltak, ansvarsfordeling og tidsfrist for når det skal være gjennomført.

Dersom tiden tillater det, kan elevrådet gå i gang med å lage en handlingsplan for året. Hvis det ikke er tid til dette, må det følges opp på første elevrådsmøte.

Til pkt. 8

Kommentar:

Tiden blir som regel knapp på slutten hvis man har lagt opp til et halvdags-kurs. Det blir derfor viktig for elevrådskontakten å følge opp de punktene som elevrådet er blitt enige om. Ta med FLIP'ene tilbake til skolen og heng dem opp på veggen på elevrådsrommet (hvis noe slikt finnes). Det som står på FLIP'ene bør også skrives ned på et ark slik at elevrådsmedlemmene kan ha det i permen sin.

Presentasjonsteknikk

Det er nyttig for elevene å lære noe om hvordan de skal presentere eller legge frem en sak. Elevene vil føle større grad av trygghet dersom de kan noe om dette;

- vær godt forberedt
- ha stikkord på et ark
- bruk lite og tydelig tekst, strek under det viktigste
- les høyt for deg selv eller en medelev før presentasjonen
- snakk i retning av tilhørerne
- skriv gjerne stikkord på flip-over, på transparent eller bruk power-point

Det er viktig å gi elevene en god erfaring med å stå offentlig frem med det de er opptatt av.

Det vil bidra til å øke selvtilliten og gi handlingskompetanse for et samfunnsaktivt liv.

Det vil øke motet hos den enkelte til å stå frem på egne og andres vegne med en sak.

Det gir elevene trening i å formulere seg, få oppmerksomhet, legge frem noe for andre.

Vedlegg 1

Invitasjon til Elevråds kurs

Når: Mandag 11. oktober 2004 kl. 09.00-14.00

Hvor: RIL – huset ved sukkevann

Elevrådene ved Ve, Vigvoll, Holte og Haumyrheia inviteres til kurs denne dagen.

Ta med deg elevrådspermen og skrivesaker.

Det blir servert baguett og noe å drikke til hver kursdeltaker. Hvis du trenger mer mat, må du ta med deg dette selv.

Vi starter opp kl. 09.00 presis!

Vi kontaktlærere ønsker å hjelpe elevrådene med å innarbeide gode rutiner, gi tid til planlegging og åpne for utveksling av ideer og erfaringer.

Hvert elevråd forbereder et lite innslag (5 min.) der dere forteller de andre om noe dere har lykkes med eller ønsker å prøve på. Det vil også bli satt av litt tid slik at hvert elevråd kan diskutere og planlegge noe av høstend arbeid.

Kurset vil ellers ha følgende innhold:

- betydningen av å ha elevråd
- kjennetegn ved et vel fungerende elevråd
- meningsfulle oppgaver for elevrådet
- planlegging av arbeidet i elevrådet

Hilsen Hilde, Trond/Ester, Wenche og Åse,
kontaktlærere

Vedlegg 2

Oppgave 1

Hva kjennetegner et godt elevråd?

Alene:

Skriv noe du synes er viktig:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

Gruppe:

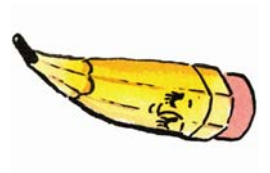
Ta en runde der en og en sier hva som er viktig. Drøft så hva alle på gruppen er enige om er viktig
Gi inntil tre svar.

- 1)
- 2)
- 3)

Hele elevrådet:

Bli enige om hva hele elevrådet synes er viktig for å ha et godt elevråd.
Skriv punktene opp på et stort ark og heng det på veggen.

- 1)
- 2)
- 3)

Vedlegg 3

Oppgave 2

Hva skal elevrådet på din skole arbeid med dette året?

Alene:

Skriv ned hva du kan tenke deg:

1)

2)

3)

4)

5)

Gruppe:

Ta en runde der alle sier hva de har skrevet. Finn så de tre forslagene dere synes er viktig å jobbe med fremover.

1)

2)

3)

Hele elevrådet:

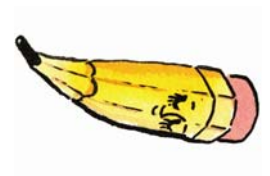
Bli enige om hvilke tre saker elevrådet ønsker å jobbe med dette skoleåret.

Sett den saken dere synes er viktigst, øverst.

1)

2)

3)

Vedlegg 4

Tippsliste for elevrådet

- alle klasser får saksliste minst 1 uke på forhånd
- alle møter forberedet, dvs. at sakene er gjennomgått i klasseråd før elevrådsmøte
- elevrådsleder leder møtet
- man må be om ordet
- en snakker av gangen
- alle forslag tas alvorlig
- sekretæren skriver referat fra møtet
- referat sendes til alle klassene, kontaktlærer, rektor og skolens styre
- i referatet står det hva som er bestemt, hvem som har ansvaret og når det skal gjøres.
- lag en halvårsplan for møtene
- lag et handlingsprogram for elevrådet

Vedlegg 5

ELEVRÅDSARBEID

Formål med faget

Et demokratisk samfunn forutsetter at innbyggerne slutter opp om grunnleggende demokratiske verdier, og at de deltar aktivt i samfunnslivet. Hver ny generasjon må derfor lære å holde demokratiet i hevd og ta del i samfunnet på ulike måter. Faget elevrådsarbeid skal videreutvikle elevenes demokratiforståelse og evne til demokratisk medvirkning fram mot aktivt medborgerskap.

Opplæringen i faget elevrådsarbeid omfatter alle elever. Gjennom arbeid i elevgrupper og ved deltakelse i påvirknings- og beslutningsprosesser, deriblant arbeid i elevråd, skal faget bidra til at elevene utvikler sin evne til å uttrykke selvstendige meninger og sin evne og vilje til å samarbeide. Slik kan faget fremme utviklingen av et inkluderende læringsmiljø som er fritt for mobbing og preget av trygghet og sosial tilhørighet.

Skolen skal være en viktig demokratisk arena for barn og unge hvor de kan oppleve medbestemmelse. Arbeid i elevråd og andre samarbeidsorgan i skolen er viktige tiltak i skolehverdagen for å nå dette målet. Opplæringen i elevrådsarbeid skal derfor legges til rette slik at det bidrar til selvstendighet, innlevelse og deltakelse og gir rom for refleksjon og et kritisk perspektiv.

Hovedområder i faget

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må sees i sammenheng.

Elevrådsarbeid har kompetansemål etter 10. årstrinn i grunnskolen.

Oversikt over hovedområder:

Årstrinn	Hovedområder	
1. - 10	Selvstendighet og samarbeid	Medvirkning

Timetall i faget

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter

Ungdomstrinnet

8. - 10. årstrinn: 71 årstimer

Hovedområder i faget

Selvstendighet og samarbeid

Hovedområdet *selvstendighet og samarbeid* dreier seg om utvikling av elevenes evne til å uttrykke egne meninger og fungere i ulike roller og grupper. Dette innebærer blant annet å beherske oppgaver der en må kunne sette seg inn i andres syn og holdninger, vise respekt, håndtere konflikter og praktisere likeverd. Hovedområdet omfatter også arbeid med planlegging, gjennomføring og etterarbeid i forbindelse med ulike typer møter.

Medvirkning

Hovedområdet *medvirkning* dreier seg om å utvikle elevenes demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser. Dette innebærer blant annet å utføre oppgaver og ta ansvar i skolesamfunnet. Arbeid i forbindelse med elevrådets og andre utvalgs oppgaver er sentralt i hovedområdet.

Grunnleggende ferdigheter i faget

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der hvor de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I forhold til elevrådsarbeid forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i elevrådsarbeid innebærer å kunne samtale, samhandle og delta i demokratiske prosesser både i elevgrupper, i skolens organer og i andre sammenhenger. Det å kunne presentere saker, fremme egne synspunkter, begrunne egne meninger og valg, og argumentere og diskutere er nødvendige ferdigheter for aktiv medvirkning i samfunnet.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i elevrådsarbeid innebærer å kunne skrive møteinnkallelser, innlegg, referater og andre dokumenter for å kunne delta i og påvirke demokratiske medvirkningsprosesser.

Å kunne lese i elevrådsarbeid innebærer å kunne sette seg inn i og forstå ulike typer informasjon fra tekst, tall og bilder. Å kunne lese og forstå informasjon om rettigheter og plikter er viktig for deltakelse i demokratiske prosesser.

Å kunne regne i elevrådsarbeid innebærer å kunne sammenligne, forstå og kritisk vurdere tallmateriale, størrelser og mengder som resultater fra elevundersøkelser og valg.

Å kunne bruke digitale verktøy i elevrådsarbeid innebærer å utforske nettsteder, gjennomføre informasjonssøk, utøve kildekritikk og nettvett og velge relevant informasjon i faget. Bruk av digitale verktøy inkluderer digital presentasjon, publisering og kommunikasjon.

Kompetansemål i faget

Kompetansemål etter 10.årstrinn

Selvstendighet og samarbeid

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gi eksempler på og diskutere forskjeller mellom beskrivelser og vurderinger
- diskutere begrepene toleranse og kompromiss
- ta personlig standpunkt, fremme og argumentere for en sak og lage et debattinnlegg
- gjøre rede for begrepet gruppepress og ulike gruppeprosesser og drøfte hva god møtekultur er
- planlegge og gjennomføre møter og ta ansvar for ulike grupperoller
- skrive og legge fram møtereferat
- drøfte og praktisere metoder for konflikthåndtering

Medvirkning

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for barn og unges plikter og rettigheter i samfunnet
- drøfte innholdet i begrepene samarbeid, medvirkning og demokrati
- diskutere hva det innebærer å representere andre som tillitsvalgt i elevgruppen, elevråd og i ulike utvalg
- drøfte elevrådets oppgaver, diskutere valgordning og delta i beslutnings- og valgprosesser

- diskutere hva det innebærer å vise lojalitet for flertallsvedtak og respekt for mindretallet
- ta opp og legge fram saker som angår elevene i ulike organer i og utenfor skolen
- kartlegge, gjennomføre og vurdere konkrete tiltak for å skape et inkluderende og læringsfremmende miljø

Vurdering i elevrådsarbeid

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn (eller på det trinnet faget avsluttes)	Elevene skal ikke ha standpunktkarakter med tallkarakter, men "Deltatt".

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
	Det er ikke eksamen i faget.

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
	Det er ikke privatistordning i faget.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Notater:

**Kristiansand tar ordet –
Regn med Kristiansand**

SKOLE
Skoledirektøren
høsten 20067

© Pedagogisk senter

Internett: www.pedsenter.no